

GÜMÜŞHANELİ MADENCİ İSTAVRİ KABİLESİ HAKKINDA

Daha önce incelediğimiz belgede Akdağmadeni Sivas iline bağlı Yozgat kazasına bağlı bir köy olarak görülüyordu. Bu kez Ankara iline bağlı bir kaza olarak görülmektedir.

Osmanlı'da gayrimüslim teba önceleri askerlik vazifesinden muaftılar ve bu muafiyet karşılığında ise cizye denilen bir vergi ödemekteydiler. 1856 yılında ilan edilen Islahat Fermanına kadar cizye vergisi vererek askerlik yapmayan gayrimüslim halk için Islahat Fermanında askerlik yükümlülüğü getirilmiştir. Getirilen bu yeni düzenleme ise uygulanamadı ve Bedel-i Nakdi adı verilen bir bedel karşılığı gayrimüslimler askerlikten muaf tutuldular.

II. Meşrutiyet'in ilanı ile beraber Osmanlılık yani tüm Osmanlı vatandaşlarının eşitliği daha fazla gündeme geldi. Hatta bu sefer gayrimüslimler de askerlik yapmak istediklerini ifade etmeye başladılar. Bu çerçevede 1908 yılında Heyet-i Vükela bir tezkere hazırlayarak gayrimüslim cemaat liderlerine iletmış ve görüşlerini almıştır. Ancak 31 Mart vakasının ortaya çıkardığı devlet idaresindeki gerginlik bu çalışmaların da yavaşlamasına sebep olmuştur.

31 Mart vakasının etkileri ortadan kalkmaya başlayınca 12 Temmuz 1909 da Meclisi Mebusan bedeli askeriyenin (bedeli nakdi) kaldırılması ile ilgili tasarımı kabul etti. Bu şekilde tüm Osmanlı vatandaşlarının askerlik yapmasının önü açıldı.¹

Arşiv Fon Kodu: BEO. Dosya No: 4112, Gömlek No: 308379, Tarihi: 02 (Z) Zilhicce 1330 (12 Kasım 1912), Konusu: **Gümüşhane'den Ankara vilayeti dâhilinde Akdağmadeni kazasına hicret etmiş olan İstavri Kabilesi hakkında muamele-i askeriye tatbiki gerektiği. (Adliye; İD/100-3)**

İSTAVRİLİLERİN DİNİ TABİİYETLERİ

1913 tarihli yazıda İstavrililerin elli sene kadar önce Gümüşhane'den Akdağmadeni'ne göç ettikleri, bunların Müslüman bilindikleri halde bir ara askerlik yapmamak için biz gayrimüslim dedikleri, şimdi ise askerlik hizmetinin gayrimüslim tab'aya da uygulandığından kendilerinin Hıristiyan oldukları yönündeki iddialarında ısrarcı olup olmadıklarının sorulması istenilmiştir.

Daha önce Gümüşhane civarındaki bazı gayrimüslimlerin madenlerin millileştirilmesi üzerine haklarının kaybolacağı düşüncesiyle sureta Müslüman olduklarını söylemişler ve Müslüman görünüşleriyle yaşamışlardır.

Bölgede bulunan bazı evlerin altında gizli ibadethane olarak kullanıldığını düşündürecek yapılar bulunmaktadır. Krom'da bir evin altında bulunan yapı.

Ocaklığın sağ tarafında Sene 1247 (1831) tarihi vardır

